



ΕΡΓΟ

Zero Waste Cyprus

πολιτισμός διαχείρισης αποβλήτων

Εταίροι του Έργου

Συντονιστής

Τμήμα Περιβάλλοντος, Υπουργείο
Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης &
Περιβάλλοντος

Συνεργαζόμενοι Φορείς

- Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
- Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών
- Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο
- Δήμος Λευκωσίας
- Δήμος Λεμεσού
- Δήμος Λάρνακας
- Δήμος Πάφου
- Δήμος Γεροσκήπου
- Δήμος Παραλιμνίου
- Δήμος Αγίας Νάπας
- Δήμος Αραδίππου
- Δήμος Πόλεως Χρυσοχούς
- Δήμος Αγλαντζιάς
- Αναπτυξιακή Εταιρεία Λευκωσίας
- Αναπτυξιακή Εταιρεία Λεμεσού
- Αναπτυξιακή Εταιρεία Λάρνακας και Αμμοχώστου
- Αναπτυξιακή Εταιρεία Πάφου
- Αναπτυξιακή Εταιρεία Κοινοτήτων Περιοχής Τροόδου

LIFE-IP CYzero WASTE – LIFE20 IPE/CY/000011

<https://cyzerowaste.com/>

Το Έργο

LIFE-IP CYzero WASTE | «Εξυπνη παρακολούθηση και αποτελεσματική μείωση των αποβλήτων στην Κύπρο»

Το Έργο φιλοδοξεί να συμβάλει στην υλοποίηση του Σχεδίου Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων 2022-2028 και του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων 2022-2028. Ανάμεσα στους γενικούς στόχους του έργου είναι η εφαρμογή των ευρωπαϊκών και εθνικών νομοθεσιών για τη διαχείριση αποβλήτων και την κυκλική οικονομία, όπως επίσης και η αντιμετώπιση των κενών που εντοπίστηκαν τόσο στην Επισκόπηση της Περιβαλλοντικής Εφαρμογής του 2019 όσο και στην Έκθεση Έγκαιρης Προειδοποίησης της ΕΕ του 2018. Επίσης, στοχεύει στην ανάδειξη μιας νέας αντίληψης στον τομέα της διαχείρισης αποβλήτων στη βάση των αρχών της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της κυκλικής οικονομίας. Τα πιο πάνω θα γίνουν με την υιοθέτηση πρακτικών και την αλλαγή συμπεριφοράς και νοοτροπίας για την αύξηση του κύκλου ζωής των προϊόντων, τη μετατροπή των αποβλήτων σε πόρους και την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθετικής δέσμης μέτρων για τα απόβλητα.

Διάρκεια έργου
8 χρόνια

(01/10/2021-30/09/2029)

Προϋπολογισμός
€14.785.848

(συγχρηματοδότηση ΕΕ: 60%)



Το Έργο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ιδίους πόρους των εταίρων. Το Έργο συντονίζει το Τμήμα Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και υλοποιείται σε συνεργασία με 18 στρατηγικούς εταίρους.

ΓΡΑΜΜΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Προμήθεια
↓
Παραγωγή
↓
Χρήση
↓
Απόρριψη



ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ

Προμήθεια
↓
Παραγωγή
↓
Χρήση
↓
Απόρριψη

Ανακύκλωση



ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Προμήθεια
↓
Παραγωγή
↓
Χρήση
↓
Επανα-χρησιμοποίηση

Ανακύκλωση

Επισκευή



Στόχοι του Έργου

Ανάπτυξη πιλοτικών δράσεων σε δήμους και σε κοινότητες για την προώθηση της πρακτικής εφαρμογής της ιεράρχησης των αποβλήτων:

- Χωριστή διαλογή στην πηγή των βιοαποβλήτων, των ανακυκλώσιμων υλικών και των επικίνδυνων οικιακών αποβλήτων
- Προετοιμασία για επιδιόρθωση/επισκευή και επαναχρησιμοποίηση
- Συλλογή θαλάσσιων απορριμμάτων και απορριφθέντος αλιευτικού εξοπλισμού όπως και σχοινητών πρόσδεσης ψαρόβαρκων

Ανάπτυξη προτύπων δευτερογενών υλικών για την υποστήριξη της μετάβασης στην κυκλική οικονομία.

Κινητοποίηση συμπληρωματικών χρηματοδοτικών πόρων για την υποστήριξη της αποτελεσματικής εφαρμογής του Σχεδίου Διαχείρισης Δημοτικών Αποβλήτων και του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων.

Εφαρμογή συγκεκριμένων δράσεων διαχείρισης αποβλήτων που θα υποστηρίξουν, θα ενισχύσουν και θα μεγιστοποιήσουν την εφαρμογή της ιεράρχησης των αποβλήτων και τη χωριστή συλλογή ρευμάτων αποβλήτων ώστε να διασφαλιστεί η εκτροπή αποβλήτων από τους χώρους υγειονομικής ταφής.

Ενίσχυση της χρήσης οικονομικών μέσων για τη στήριξη της κυκλικής οικονομίας.

Εισαγωγή θεσμικών αλλαγών με τη δημιουργία Συντονιστικού Φορέα Διαχείρισης Αποβλήτων.

Ευαισθητοποίηση εμπλεκόμενων φορέων και ευρύτερου κοινού σχετικά με την έννοια της κυκλικής οικονομίας και τη σύνδεσή της με τον τομέα αποβλήτων.

Εφαρμογή δράσεων για την προώθηση της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων και αγροτικών αποβλήτων.

Διάχυση αποτελεσμάτων του έργου και υποστήριξη εφαρμογής και αναπαραγωγής τους σε άλλες περιοχές του νησιού.

Κύριες Δράσεις

Συστήματα χωριστής διαλογής στην πηγή των βιοαποβλήτων

Οι δράσεις αυτές περιλαμβάνουν την εγκατάσταση οικιακών και αποκεντρωμένων κομποστοποιτών σε ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές όλων των επαρχιών της ελεύθερης Κύπρου.

Η εκτροπή του βιοαποδομήσιμου κλάσματος των αστικών στερεών αποβλήτων από την υγειονομική ταφή κατατάσσεται ως υψηλή προτεραιότητα σε ευρωπαϊκό και σε εθνικό επίπεδο, καθώς συμβάλλει σημαντικά στην αποδοτικότητα των πόρων, στη βάση των αρχών της κυκλικής οικονομίας.

Η εγκατάσταση κομποστοποιτών σε ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές θα βοηθήσει στην

υλοποίηση των υποχρεώσεων που προκύπτουν από τους πρόσφατους Κανονισμούς για τη Διαχείριση των Δημοτικών Αποβλήτων από τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ταυτόχρονα, θα συμβάλει στη μείωση του κόστους μεταφοράς των οργανικών αποβλήτων, καθώς η επεξεργασία θα γίνεται εντός των ορίων των κοινοτήτων, ενώ παράλληλα, θα επιτρέψει την επανα-χρησιμοποίηση της παραγόμενης κομπόστας ως λίπασμα σε τοπικό επίπεδο.



Κατασκευή και λειτουργία πράσινων περιπτέρων για ανακυκλώσιμα υλικά

Στο πλαίσιο της δράσης αυτής προβλέπεται η εγκατάσταση και λειτουργία πράσινων περιπτέρων για χωριστή συλλογή των ανακυκλώσιμων υλικών και ειδικών ροών αποβλήτων σε ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές όλων των επαρχιών της ελεύθερης Κύπρου. Τα πράσινα περίπτερα θα λειτουργούν ως μικρής κλίμακας κέντρα ανακύκλωσης, κατάλληλα προσαρμοσμένα σε ένα διαμορφωμένο εμπορευματοκιβώτιο, με στόχο την επέκταση του δικτύου χωριστής συλλογής των ανακυκλώσιμων

ρευμάτων δημοτικών αποβλήτων σε περισσότερα σημεία στην Κύπρο. Στα πράσινα περίπτερα θα συλλέγονται χαρτί/χαρτόνι, πλαστικό, μέταλλο και γυαλί, καθώς και ειδικές ροές αποβλήτων όπως μικρές ηλεκτρικές συσκευές, μπαταρίες, λαμπτήρες και άλλα. Όλα τα πιο πάνω θα μεταφέρονται από τους πολίτες στα περίπτερα και στη συνέχεια, θα διαχωρίζονται, θα αποθηκεύονται προσωρινά και, τέλος, θα μεταφέρονται σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης από αδειοδοτημένους συλλογείς/μεταφορείς.



Εφαρμογή δικτύου συλλογής και διαχείρισης επικίνδυνων οικιακών αποβλήτων

Αυτή η δράση στοχεύει στην προώθηση της εκτροπής της ροής των Επικίνδυνων Οικιακών Αποβλήτων (ΕΟΑ) από τα δημοτικά απόβλητα σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων στην Κύπρο. Μετά τον διαχωρισμό στην πηγή, τα ΕΟΑ θα συλλέγονται είτε από τις ρυμουλκούμενες κινητές μονάδες που θα περιοδεύουν σε διάφορες περιοχές, είτε σε κέντρα διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων. Η δράση περιλαμβάνει, επίσης, την ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με τα επικίνδυνα οικιακά απόβλητα, τη συλλογή και τη διαχείρισή τους.



Δράσεις για την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων και αγροτικών αποβλήτων

Οι δράσεις επικεντρώνονται στη δημιουργία ενός αποτελεσματικού συστήματος για την παρακολούθηση και την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων, σε όλο το μήκος της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων, από την παραγωγή έως την κατανάλωση μέσω των πιο κάτω:

- Αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης και της ετήσιας παραγωγής αποβλήτων τροφίμων και αγροτικών αποβλήτων.
- Ανάπτυξη και λειτουργία πλατφόρμας παρακολούθησης και διαχείρισης πρόληψης αποβλήτων τροφίμων και αγροτικών αποβλήτων.
- Δράσεις επίδειξης για πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων και αγροτικών αποβλήτων.

Κατασκευή και λειτουργία κέντρων επιδιόρθωσης/επαναχρησιμοποίησης και δικτύου καταστημάτων μεταχειρισμένων ειδών σε όλες τις πόλεις

Η δράση αυτή προβλέπει όλες τις απαραίτητες διαδικασίες και ενέργειες για την κατασκευή και λειτουργία δύο κέντρων επιδιόρθωσης/επαναχρησιμοποίησης στις επαρχίες Λευκωσίας και Λεμεσού, καθώς και τη δημιουργία δικτύου καταστημάτων μεταχειρισμένων ειδών.

Τα κέντρα θα κατασκευαστούν σε στρατηγικά σημεία ώστε να μπορούν να εξυπηρετούν και τις πέντε επαρχίες και θα λειτουργούν ως σημεία συλλογής και συγκέντρωσης υλικών προς επαναχρησιμοποίηση.

Στόχος αυτής της δράσης είναι η δημιουργία οργανωμένων χώρων συλλογής, ταξινόμησης, επιδιόρθωσης και επαναχρησιμοποίησης υλικών όπως έπιπλα, ηλεκτρικές συσκευές, ρούχα, βιβλία, παιχνίδια κ.λπ.

Επιπλέον, θα δημιουργηθεί ένα δίκτυο καταστημάτων πώλησης των μεταχειρισμένων ειδών στις αστικές περιοχές, όπου οι πολίτες θα μπορούν να αγοράζουν μεταχειρισμένα είδη που θα διοχετεύονται σε αυτά από τα κέντρα.



Βελτιστοποίηση του συστήματος «Πληρώνω Όσο Πετώ»

Αυτή η δράση στοχεύει στην παρακολούθηση της εφαρμογής του συστήματος Πληρώνω Όσο Πετώ (ΠΟΠ) για ανασκόπηση της αποτελεσματικότητάς του.

Σκοπός αυτής της δράσης είναι η διευκόλυνση της εφαρμογής του συστήματος ΠΟΠ για βελτίωση και βελτιστοποίηση της αποτελεσματικότητάς του.

Εφαρμογή συστήματος συλλογής και διαχείρισης θαλάσσιων απορριμμάτων και απορριφθέντος αλιευτικού εξοπλισμού

Η δράση αυτή αποσκοπεί στην:

- Ανάπτυξη ενός εργαλείου για τη χαρτογράφηση και παρακολούθηση θαλάσσιων απορριμμάτων.
- Ανάπτυξη σταθμών και ενός συστήματος συλλογής

θαλάσσιων απορριμμάτων και απορριφθέντος αλιευτικού εξοπλισμού όπως σχοινιών πρόσδεσης ψαρόβαρκων.

- Αξιοποίηση στην αγορά των συλλεχθέντων θαλάσσιων απορριμμάτων.

Εφαρμογή οικονομικών εργαλείων

Στο πλαίσιο αυτής της δράσης προβλέπεται η εφαρμογή και επίδειξη οικονομικών μέσων για την υποστήριξη της υλοποίησης του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων και του Εθνικού Σχεδίου Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων μέσω των πιο κάτω:

- Εισαγωγή και εφαρμογή του τέλους υγειονομικής ταφής.
- Εισαγωγή και λειτουργία του Ταμείου Διαχείρισης Αποβλήτων.
- Ανάπτυξη προτύπων/ τεχνικών προδιαγραφών για τα δευτερογενή υλικά με σκοπό την υποστήριξη της επανεισαγωγής τους στην οικονομία με τη μορφή νέων πρώτων υλών.

Δράσεις οικοδόμησης δυναμικού

Οι δράσεις οικοδόμησης δυναμικού επικεντρώνονται στην ανάπτυξη ενός υψηλής ποιότητας μηχανισμού διάδοσης της κυκλικής οικονομίας. Οι δράσεις αυτές αναμένεται να «μεταφέρουν» γνώσεις και δεξιότητες.

Ειδικότερα, θα υλοποιηθούν:

- Σεμινάρια ειδικής θεματολογίας προσαρμοσμένα στις ανάγκες των ενδιαφερόμενων μερών.

- Εξ αποστάσεως κατάρτιση των Τοπικών Αρχών και ενδιαφερόμενων μερών συμπεριλαμβανομένου του ευρύτερου κοινού, για τη χρήση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας ροής αποβλήτων και υλικών.

Σύσταση Συντονιστικού Φορέα Διαχείρισης Αποβλήτων

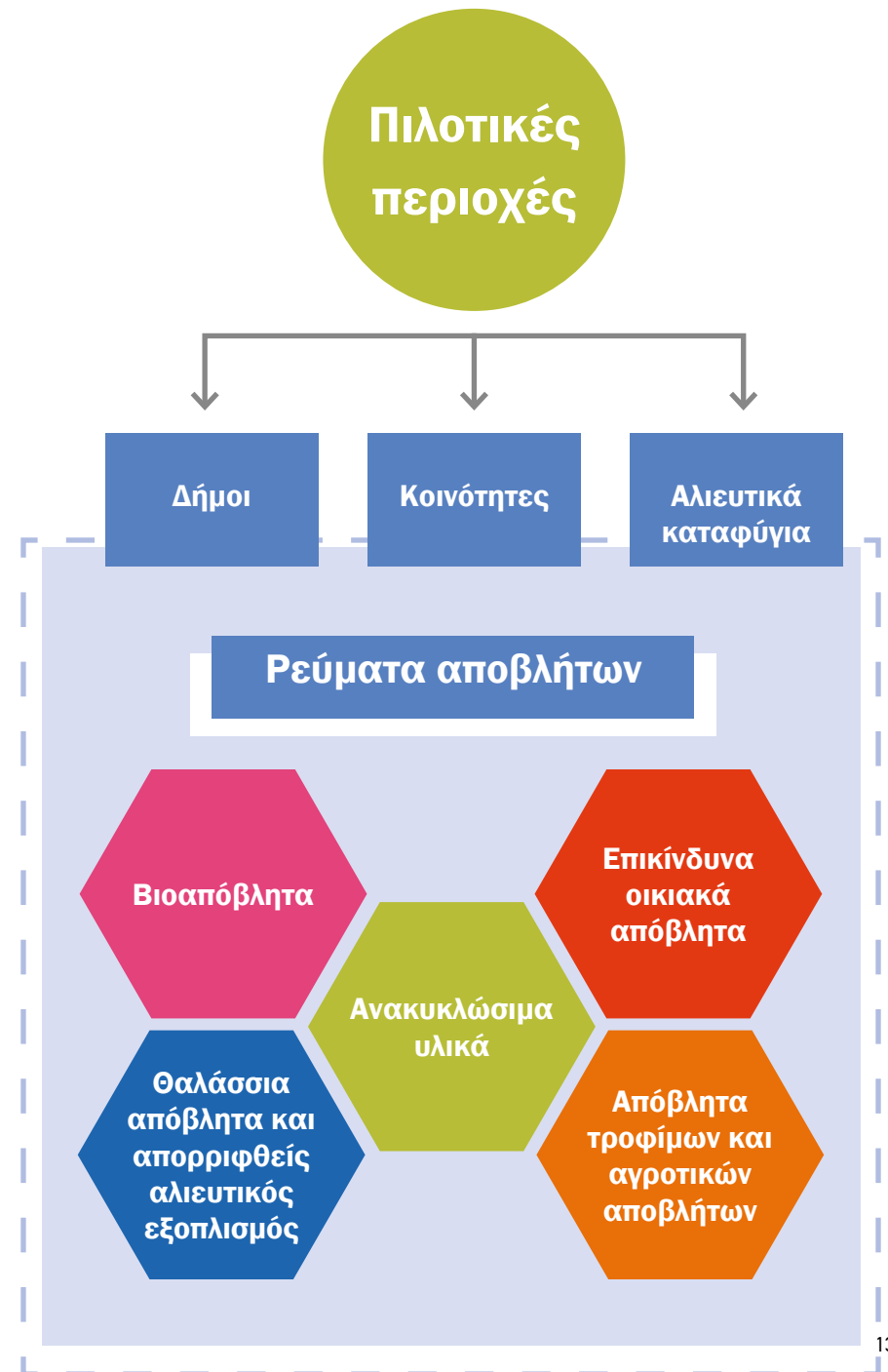
Σκοπός της δράσης αυτής είναι η σύσταση ενός Συντονιστικού Φορέα Διαχείρισης Αποβλήτων ο οποίος θα διασφαλίζει τον συντονισμό των διαδικασιών για την ορθολογική διαχείριση αποβλήτων.

Μέσω αυτής της δράσης επιδιώκεται η γεφύρωση του

χάσματος μεταξύ Κεντρικής Κυβέρνησης και Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και η παροχή ενός ευέλικτου και αποτελεσματικού μηχανισμού ο οποίος θα αναβαθμίσει τη διαχείριση των αποβλήτων προς την πρόληψη και τη χωριστή συλλογή.



Πιλοτικές Δράσεις



Αναμενόμενα Αποτελέσματα & Αντίκτυπος

Αναμενόμενα αποτελέσματα

Πράσινα περίπτερα

Λειτουργία πράσινων περιπτέρων σε απομακρυσμένες περιοχές για τη χωριστή συλλογή ανακυκλώσιμων υλικών.

Αποκεντρωμένοι και οικιακοί κομποστοποιητές

Ανάπτυξη και λειτουργία αποκεντρωμένων και οικιακών κομποστοποιτών σε ορεινές, ημιορεινές και απομακρυσμένες περιοχές.

Κέντρα επιδιόρθωσης/επαναχρησιμοποίησης

Ανάπτυξη και λειτουργία δυο οργανωμένων κέντρων και οργάνωση δικτύου καταστημάτων μεταχειρισμένων ειδών.

Επικίνδυνα Οικιακά Απόβλητα

Ανάπτυξη και λειτουργία ρυμουλκούμενων κινητών μονάδων και κέντρων διαχείρισης επικίνδυνων οικιακών αποβλήτων.

Σύστημα «Πληρώνω Όσο Πετώ»

Ανασκόπηση και αξιολόγηση του συστήματος «Πληρώνω Όσο Πετώ».

Καταγραφή στοιχείων

Καταγραφή και παρακολούθηση παραγωγής αποβλήτων τροφίμων και αγροτικών αποβλήτων στην Κύπρο.

Παρακολούθηση και πρόληψη παραγωγής αποβλήτων

Ανάπτυξη ηλεκτρονικής πλατφόρμας για την παρακολούθηση και διαχείριση της πρόληψης παραγωγής τροφικών και αγροτικών αποβλήτων.

Χαρτογράφηση και παρακολούθηση θαλάσσιων απορριμμάτων

Ανάπτυξη εργαλείου για χαρτογράφηση και παρακολούθηση θαλάσσιων απορριμμάτων και ανάπτυξη σταθμών συλλογής τους.

Πρότυπα δευτερογενών υλικών

Ανάπτυξη προτύπων για προσδιορισμό δευτερογενών υλικών.

Ενημέρωση πολιτών για τη διαχείριση αποβλήτων

Διοργάνωση ενημερωτικών ημερίδων και εκστρατειών για ορθολογική διαχείριση αποβλήτων σύμφωνα με τις αρχές της κυκλικής οικονομίας.

Εκπαίδευση

Διοργάνωση στοχευμένων εργαστηρίων οικοδόμησης δυναμικού για ανάπτυξη ικανοτήτων και δεξιοτήτων σχετικά με τη διαχείριση αποβλήτων.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- Αλλαγή της στάσης των πολιτών όσον αφορά τη διαχείριση αποβλήτων:
 - Πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων
 - Επαναχρησιμοποίηση υλικών
 - Προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση
 - Ανακύκλωση
 - Χωριστή συλλογή
 - Διαλογή στην πηγή
 - Συμμετοχή



- Βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών διαχείρισης αποβλήτων από τους δήμους και τις κοινότητες.
- Προώθηση της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων.
- Βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων των επιχειρήσεων/βιομηχανιών του τομέα αγροδιατροφής.
- Οικοδόμηση δυναμικού, μέσων και συνεργειών για ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας.
- Ενσωμάτωση αρχών κυκλικής οικονομίας στα κριτήρια χρηματοδότησης.
- Ευαισθητοποίηση ενδιαφερόμενων μερών για ομαλή μετάβαση στην κυκλική οικονομία.
- Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.



Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το Έργο LIFE-IP CYzero WASTE (LIFE20 IPE/CY/000011) συγχρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα LIFE της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το περιεχόμενο του παρόντος φυλλαδίου αποτελεί αποκλειστική ευθύνη των συντακτών. Δεν εκφράζει κατ' ανάγκη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται στο παρόν.



ΓΤΠ 132/2023 - 300
Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών
Σχεδιασμός: Στέλλα Κομνηνού Αρακελιάν
Εκτύπωση: Τυπογραφείο Κυπριακής Δημοκρατίας

Τυπώθηκε σε ανακυκλωμένο χαρτί.



Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας!